

Förköpsinformation

Pensionsförsäkring med fondförvaltning

Försäkring kan tecknas av såväl privatperson som enskild näringsidkare eller delägare i handels- eller kommanditbolag.

Gäller för försäkringar tecknade från och med 2012-12-01.
Senast uppdaterad 2019-03-01.
Folksam Fondförsäkring

Folksam

Innehåll

Vad gäller för försäkringsavtalet?.....	3
Vad gäller för premier?.....	7
Vad gäller för försäkring med fondförvaltning?.....	8
Vad gäller för försäkringsskydd?.....	8
Vad gäller för förmånstagarförordnandet?.....	9
Vad gäller för flytträtt?.....	10
Vad gäller för återköp?.....	10
Vad gäller vid utbetalning?.....	10
Vad utbetalas?.....	11
Vilka avgifter finns det?.....	11
Vilka skatteregler gäller?.....	11
Skydd av personuppgifter.....	12
Kontaktuppgifter.....	13
Om vi inte skulle komma överens.....	13
Begreppsförklaringar.....	15
Prislista.....	17

Innan du tecknar en försäkring är det viktigt att ta del av den förköpsinformation som försäkringsgivaren är skyldig att lämna enligt lag.

Denna förköpsinformation gäller för pensionsförsäkring med fondförvaltning. Försäkringen beskrivs endast översiktligt.

De fullständiga försäkringsvillkoren finns på folksam.se.

Vad gäller för försäkringsavtalet?

Allmänt om försäkringen

Denna förköpsinformation gäller pensionsförsäkring med fondförvaltning, nedan kallad försäkringen.

En pensionsförsäkring med fondanknytning ger dig flera olika valmöjligheter. Du bestämmer själv hur mycket du ska spara, vilka fonder som premien ska placeras i samt från vilken ålder och hur länge pensionen ska betalas ut. Dessutom kan du teckna till ett försäkringsskydd, som betalas ut till dina efterlevande om du avlider under försäkringstiden.

Om du är enskild näringsidkare eller delägare i handels- eller kommanditbolag kan du även teckna till en premiebefrielseförsäkring, som innebär att du inte behöver betala premien om du drabbas av arbetsförmåga. Förutom att du har möjlighet att påverka ditt pensionssparande, kan du utnyttja avdragsrätten och på så vis sänka din skatt.

För försäkringsavtalet gäller Folksamns försäkringsvillkor, Folksamns försäkrings- tekniska riktlinjer, som gäller vid var tidpunkt, försäkringsavtalslagen (2005:104) och svensk lag i övrigt samt vad som anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsgivare

Försäkringen tecknas hos försäkringsföretaget Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, nedan kallat Folksam. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om bolaget, gå in på folksam.se eller kontakta närmaste Folksamkontor.

Försäkringstagare och försäkrad

Försäkringstagaren är den som äger försäkringen. Den försäkrade är den person som har sitt liv försäkrat. Försäkringstagaren benämns nedan i du-form.

När försäkringen börjar gälla

De uppgifter som lämnas vid tecknandet ligger till grund för avtalet och måste därför vara korrekta. Oriktig eller ofullständig uppgift kan medföra att försäkringen inte gäller. Lämnade uppgifter kommer att registreras hos Folksam.

Folksamns ansvar inträder dagen efter att försäkringstagaren ansökt om försäkring, eller antog ett anbud från Folksam, under förutsättning att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksamns ansvar vid den tidpunkten.

Om Folksam inte kan bevilja försäkringen återbetalas erlagd sparpremie, eventuellt med justering för värdeförändring i de valda fonderna. Inbetald riskpremie för förfluten tid återbetalas inte. Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och avgifterna.

Folksam skickar ett försäkringsbesked till försäkringstagaren som en bekräftelse på försäkringsavtalet.

Du kan se uppgifter om din försäkring under Logga in – Mina sidor.

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör.

Ångerrätt

Enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler har du rätt att ångra ingånget avtal. Om du vill utnyttja sådan ångerrätt ska du muntligen eller skriftligen meddela detta till Folksam inom 30 dagar från det att du får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd. Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet. Avdrag görs för eventuella kostnader för försäkringsskydd och avkastningskatt, kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som du eller den försäkrade har lämnat till Folksam. Om någon uppgift som du eller den försäkrade lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i försäkringsvillkoren.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet, eller förhöjd premie, gäller försäkringen med sådant förbehåll. Försäkringsbeloppet nedsätts i motsvarande mån. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

Din rätt att ändra försäkringen

Du kan säga upp försäkringsavtalet när som helst under försäkringstiden. Du kan också ändra försäkringsavtalet inom vissa ramar, ibland mot en avgift (se *Prislista*). Du kan ändra bland annat utbetalningsålder och utbetalningstid, enligt de regler som gäller vid ändringstillfället. Vissa ändringar kräver godkänd hälsoprövning.

Förmånstagares rätt att ändra försäkringen

Efter den försäkrades dödsfall har förmånstagaren förfoganderätt till försäkringen. Förmånstagaren kan göra samma ändringar som försäkringstagaren kunnat. Om du som försäkringstagare inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste du anmäla detta till Folksam.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning.

Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

Överlåtelse

Normalt får försäkringen inte överlåtas till annan person. Undantag gäller vid bodelning mellan makar, överlåtelse till/från arbetsgivare samt vid utmätning, ackord och konkurs.

Belåning och pantsättning

Försäkringen får inte belånas eller pantsättas.

Utmätning

Försäkringen kan normalt inte utmätas. För att försäkringen ska vara utmätningfri under försäkringstiden krävs att premieinbetalningen är någorlunda jämnt fördelad.

Din rätt att säga upp försäkringen

Du har rätt att när som helst säga upp försäkringen i sin helhet. Uppsägning gäller, i fråga om försäkringsskydd, dagen efter den dag då den kom fram till Folksam.

Försäkringens upphörande vid lågt värde

Understiger fondandelarnas inlösenvärde två procent av prisbasbeloppet, och ytterligare premier inte betalas in på vår anmodan, har vi rätt att säga upp försäkringen och då upphör även eventuellt försäkringsskydd.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

Du är skyldig att på Folksams begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksams frågor. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges ovan under *Oriktiga uppgifter*.

För försäkring gäller nedan angivna inskränkningar. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte någon rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Särskild riskfylld verksamhet

Riskfyllda yrken och uppdrag

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som drabbar dig då du, genom ditt arbete eller inom särskild verksamhet eller industri, utsätts för en större risk än normalt.

Exempel på sådan verksamhet är när du är verksam:

- på oljeplattform
- med att säkra eller skydda annan person eller egendom eller liknande särskilt riskfylld verksamhet
- som stuntman, luftakrobat eller liknande
- i yrkesmässig motorsport.

Sport och idrott

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till följd av att du har deltagit i sport, idrottstävling eller träning vid verksamhet där du uppburit inkomst/bidrag (bidrag från sponsorer jämställs med inkomst) och som bedrivs av idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller liknande utbildning med idrottsinriktning, idrottsförbund eller annan idrottsförening/idrottsklubb än korporationsförening.

Försäkringen gäller inte heller vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till följd av deltagande i sport och idrott, expeditions- eller äventyrsaktivitet eller annan riskfylld sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sådan sysselsättning är när du:

- utövar kampsport där slag, sparkar eller motsvarande ingår
- deltar i expeditions- eller äventyrsverksamhet
- klättrar på berg, is, klippa, eller glaciär
- bedriver fallskärmshoppning, drak-, glid-, skärm-, ballong- och segelflygning, bungyjump eller liknande
- bedriver dykning på större djup än 30 meter, ensamdykning, dykning utan ytorganisation eller is-, vrak- eller grottdykning.

Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

Flygning

Försäkring gäller vid alla slag av flygning om du är passagerare.

Försäkringen omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar under eller i samband med att du är förare eller har annan befattning ombord vid:

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa eller
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

Grov vårdslöshet

Ersättning från försäkring kan sättas ned helt eller delvis om du drabbas av nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som föranletts av, eller dess följder förvärrats av, att du varit grovt vårdslös, till exempel genom påverkan av alkohol, annat berusningsmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat eller genom påverkan av läkemedel, som inte har använts i medicinskt syfte enligt läkares ordination.

Eventuell ersättning kan också sättas ned helt eller delvis om det kan antas att du företagit en handling eller underlåtit att handla med vetskap om att handlingen eller underlåtenheten att handla innebar en betydande risk för att du skulle drabbas av nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

Krig och politiska oroligheter

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall då du deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige.

Försäkring gäller inte heller för arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om du vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att du själv deltar, gäller följande. Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan du vistas i området gäller försäkring de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om du beger sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

Försäkring gäller inte heller vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Atomkärnprocess

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

Terroristhandling

Försäkring omfattar inte nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Force majeure

Under förutsättning att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma, så är Folksam inte ansvarigt för skada som har sin grund i sådan omständighet som ligger utanför Folksams kontroll och som inte skäligen har kunnat förutses. Exempel på sådan force majeure händelse är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terroristhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Folksam.

Förbehållet beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Folksam självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Om det föreligger hinder för Folksam att verkställa betalning eller annan åtgärd med anledning av sådan force majeure händelse som avses ovan får åtgärden, utan ansvar för Folksam, skjutas upp till dess hindret inte längre föreligger.

Inskränkningar för premiefrielse

Premiefrielseförsäkring kan inte tecknas till normal premie och villkor för person med riskfyllt yrke. Dessutom gäller inte detta vid nedsatt arbetsförmåga till följd av skada som uppstått i samband med deltagande i sport eller idrott, äventyrsaktivitet, expedition eller annan liknande sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Vid nedsatt arbetsförmåga relaterad till bruk av berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat, som inte används i medicinskt syfte, kan ersättningen sättas ned helt eller delvis.

Vad gäller för premier?

Den lägsta sparpremie som kan betalas för försäkringen framgår av *Prislista*. Det är möjligt att när som helst ändra premien, betala in extra premie och göra uppehåll med premieinbetalningen. När försäkringen börjat betalas ut är det inte längre möjligt att betala in premier. Premien kan vara fastställd till ett visst belopp (fast premie) eller följa prisbasbeloppets förändringar (växande premie), vilket innebär att den justeras varje år. Premien kan betalas in regelbundet eller genom engångsinbetalning. Inbetalning kan ske avgiftsfritt via Autogiro.

Du kan följa ditt sparande via Logga in – Mina sidor på folksam.se.

Där lägger vi också varje år in ett värdebesked, som visar hur sparandet har utvecklats under föregående år.

Värdet i din försäkring beror på hur mycket premier du betalar in, storleken på skatt och avgifter och – inte minst – hur fondandelarna utvecklas.

Om du avbryter premieinbetalningen

Du kan avbryta premieinbetalningen när som helst genom att sluta betala in sparpremie, eller genom att meddela Folksam att premieuttaget ska upphöra. När premieinbetalningen har upphört, ligger värdet kvar i försäkringen och fortsätter att utvecklas i förhållande till utvecklingen i dina fonder. Utbetalning sker först från den utbetalningsålder och under den utbetalningstid som du har valt. Du kan alltså inte få ut inestående värde i förtid genom så kallat återköp.

Om försäkringen har tecknats med ett försäkringsskydd för vilken riskpremie betalas (se *Vad gäller för försäkringsskydd?*), finns det kvar i försäkringen fram till tidpunkten för utbetalning av ålderspension, även om premieinbetalningen avbryts dessförinnan. En förutsättning är att kostnaden kan täckas genom inlösen av fondandelar i försäkringen. Det totala värdet i försäkringen påverkas därmed. Om du inte vill behålla försäkringsskyddet, måste du meddela oss detta.

Om du har premiefrielseförsäkring och avbryter premieinbetalningen, upphör den en månad efter förfalldagen. Du kan återuppta premieinbetalningen när som helst.

Vad gäller för försäkring med fondförvaltning?

Fondförvaltning passar dig som vill påverka placeringen av dina pengar. Sparandet kan både öka och minska i värde – och det är du själv som tar den finansiella risken.

Fonderna i Folksam utbud är indelade efter placeringsinriktning, men det är också möjligt att välja fonder efter andra kriterier såsom högrepresterande, låga avgifter eller etik. De fonder som har undertecknat FN-initiativet Principles for Responsible Investment är märkta med ”PRI”. Vårt fondutbud presenteras på folksam.se, där det också går att följa fondernas utveckling.

Du kan när som helst under försäkringstiden, även under utbetalningstiden, ändra fördelningen mellan dina fonder och göra fondbyten. Placeringsreglerna framgår av försäkringsvillkoren. Ändringarna gör du enklast på folksam.se under Logga in – Mina sidor.

Folksam har rätt att ändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Folksam ser löpande över livslängdsantagandena. För gällande livslängdsantagande se folksam.se/livslangd.

Vad gäller för försäkringsskydd?

Om du vill att din familj ska få utbetalning från försäkringen vid ditt dödsfall, kan du teckna till ett försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd eller efterlevandepension.

Du bestämmer själv vem som ska ha pengarna, se *Vad gäller för förmånstagarförordnandet?* Du bestämmer också hur länge utbetalningen ska pågå, dock lägst 5 och högst 20 år.

Om du tecknar till återbetalningsskydd eller efterlevandepension, kan din ålderspension bli något lägre än om du inte tecknar det. Men om du inte tecknar till sådant försäkringsskydd, sker ingen utbetalning från försäkringen vid ditt dödsfall.

Är du enskild näringsidkare eller delägare i handels- eller kommanditbolag kan du även teckna till en premiefrielseförsäkring, som innebär att du inte behöver betala sparpremien om du skulle drabbas av långvarig arbetsoförmåga på grund av olycksfallsskada eller sjukdom.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskyddet kan uppgå till 100 eller 101 procent av fondvärdet.

Återbetalningsskydd 100 procent

Återbetalningsskyddet innebär att det fondvärde som finns i försäkringen vid ditt dödsfall betalas ut till förmånstagare.

Du betalar ingen avgift för detta återbetalningsskydd. Däremot får du inte ta del av de arvsvinster som uppstår inom försäkringskollektivet när försäkringstagare som inte har valt återbetalningsskydd avlider. Arvsvinsterna fördelas i stället på de försäkringstagare som inte har valt återbetalningsskydd. Din ålderspension blir därför något lägre än om du inte hade valt återbetalningsskyddet.

Återbetalningsskydd 101 procent – Minsta risk

Vid tecknandet uppgår återbetalningsskyddet till 101 procent av fondvärdet. Skyddet minskar successivt till 100 procent fram till avtalad tidpunkt för utbetalning, och denna nivå gäller sedan under den resterande försäkringstiden. Storleken på återbetalningsskyddet beror således på om du avlider innan du har börjat lyfta pensionen eller om du avlider under pågående utbetalning.

Riskpremier

För den del av återbetalningsskyddet som överstiger 100 procent av fondvärdet tas en riskpremie ut. Riskpremien redovisas årligen i värdebeskedet.

Efterlevandepension

Du bestämmer själv storleken på efterlevandepensionen. Du avgör också om samma belopp ska gälla under hela försäkringstiden (fast efterlevandepension) eller om beloppet ska följa prisbasbeloppets förändringar (indexbunden efterlevandepension). Efterlevandepensionen betalas ut om du avlider innan du har börjat lyfta ålderspensionen.

Om fondvärdet vid ditt dödsfall är lägre än efterlevandepensionen, förstärks fondvärdet med fondandelar så att det motsvarar efterlevandepensionen.

Om fondvärdet vid ditt dödsfall är högre än efterlevandepensionen, gäller i stället reglerna för Minsta risk.

Avgift för efterlevandepensionen tas ut i form av riskpremie, se *Prislista*. Om du avlider under pågående utbetalning av ålderspension, fortsätter den utbetalningen till förmånstagare.

Premiebefrielseförsäkring

Om du är enskild näringsidkare eller delägare i handels- eller kommanditbolag, och inte har fyllt 60 år, kan du teckna premiebefrielseförsäkring efter godkänd hälsoprövning. Premiebefrielsen träder in när din arbetsförmåga har varit nedsatt med minst en fjärdedel i minst tre månader (karenstid).

Premiebefrielseförsäkringen upphör senast vid 65 års ålder.

Du betalar en avgift för premiebefrielseförsäkringen, se *Prislista*.

Vad gäller för förmånstagarförordnandet?

Förmånstagarförordnandet anger vem som har rätt till utbetalning från försäkringen, eller övertar äganderätten till försäkringen, om du avlider under försäkringstiden.

Efter din död har förmånstagaren förfoganderätt till försäkringen. Förmånstagaren får därmed samma möjligheter som du har haft att förfoga över försäkringsavtalet. Om du inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste du anmäla detta till Folksam. Om förmånstagare saknas vid din död sker ingen utbetalning från försäkringen, som därmed upphör.

Generellt förmånstagarförordnande

Om du inte anmäler annat, kommer utbetalning att ske till förmånstagare enligt denna ordningsföljd:

1. Din make/registrerade partner
2. Dina arvsberättigade barn
3. Barn till din make/registrerade partner samt fosterbarn

Särskilt förmånstagarförordnande

Om du vill ändra förmånstagarförordnandet, ska du göra det skriftligen på en blankett som du kan beställa från Folksam.

Följande personer kan vara förmånstagare (enligt inkomstskattelagen):

- Din nuvarande eller före detta make/registrerade partner/sambo
- Dina arvsberättigade barn/fosterbarn
- Arvsberättigade barn/fosterbarn till din nuvarande eller före detta make/registrerade partner/sambo

Om du anmäler någon annan än ovanstående som förmånstagare, gäller inte förordnandet i den delen.

Vissa förmånstagare måste namnges

Sambo som ska vara förmånstagare måste vara namngiven för att förordnandet ska vara giltigt. Förordnande till förmån för sambo gäller inte då samboendet upphört, oavsett om sambon är namngiven.

Före detta make/före detta registrerad partner/före detta sambo som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Fosterbarn eller *styvbarn* som ska vara förmånstagare måste anges med namn samt med relation till den försäkrade.

Förmånstagares rättigheter

Förmånstagare som får utbetalning från försäkringen kan byta fonder. Om utbetalning sker till flera förmånstagare, måste de vara överens om fondbytet.

Om förfoganderätt gäller och det finns flera förmånstagare, måste de vara överens om de eventuella ändringar som görs i försäkringsavtalet.

Vad gäller för flytträtt?

Om du har tecknat pensionsförsäkring med återbetalningsskydd/efterlevandepension, kan du flytta fondvärdet till en annan pensionsförsäkring, tidigast från och med det andra försäkringsåret.

Flytt är inte tillåten under utbetalningstiden för försäkring med livsvarig utbetalning eller under de första fem utbetalningsåren, oavsett om försäkringen har återbetalningsskydd/efterlevandepension.

När fondvärdet flyttas, avslutas försäkringen.

Om du flyttar en försäkring till Folksam, från en annan försäkringsgivare, behöver du inte betala någon flyttavgift till oss. Vid flytt inom Folksam behöver du inte heller betala någon avgift. Men om du flyttar din försäkring från Folksam till en annan försäkringsgivare, måste du däremot betala flyttavgift, se *Prislista*.

Vad gäller för återköp?

Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas.

Vad gäller vid utbetalning?

Ålderspensionen

Du bestämmer själv från vilken ålder, och hur länge, ålderspensionen ska betalas ut. Du kan lyfta pensionen tidigast från 55 och senast från 85 års ålder, och utbetalningen kan pågå livet ut eller under en begränsad tid på lägst 5 och högst 20 år.

Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska normalt ske senast en månad efter att den som gör anspråk på utbetalning fullgjort vad som åligger honom/henne. Vid dröjsmål utgår ränta enligt räntelagen. Även om dröjsmål inte föreligger utgår ränta motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Reglerna kan ändras.

Vad utbetalas?

Ålderspensionens storlek beror på hur mycket sparpremier du betalar in, hur lång utbetalningstid du har valt, storleken på skatt och avgifter och – inte minst – hur dina fondandelar utvecklas.

När du lyfter pensionen räknas pensionsbeloppet ut inför varje enskild utbetalning, utifrån det då aktuella fondvärdet. Du kan alltså få olika belopp varje gång.

Du väljer själv om pensionen ska betalas ut månadsvis, kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis i efterskott.

Vilka avgifter finns det?

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka kostnaderna tas avgifter ut. Avgifterna som gäller för denna försäkring framgår av *Prislista*.

Folksam har rätt att ändra avgifterna under försäkringstiden. En sådan ändring träder normalt i kraft vid nästa premiebetalningsperiod.

Vilka skatteregler gäller?

I korthet gäller följande skatteregler:

Avkastningsskatt

Försäkringskapitalet beskattas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kapitalunderlag är ingående försäkringskapital den 1 januari. Skatteunderlag är kapitalunderlaget multiplicerat med föregående års genomsnittliga statslåneräntan, dock minst 0,5 procent. Skatteunderlaget beskattas sedan med 15 procent. Avkastningsskatten betalas in av Folksam, som är den skattskyldiga. Folksam tar ut skatten månadsvis genom uttag från försäkringskapitalet. Skatten tas ut under hela försäkringstiden samt även vid utbetalning och eventuellt återköp eller flytt.

Skatt vid utbetalning

All utbetalning ur pensionsförsäkringen är inkomstskattepliktig. Folksam gör därför skatteavdrag i samband med utbetalningen. Folksam lämnar kontrolluppgifter enligt skatteförfarandelagen (2011:1244)

Avdragsrätt

För privat pensionsförsäkring saknas avdragsrätt.

Avdragsrätt näringsidkare och anställda utan pensionsrätt

Den som har inkomst av aktiv näringsverksamhet eller är anställd utan pensionsrätt får göra avdrag för egna premier upp till 35 procent av inkomsten. Avdraget får dock inte överstiga 10 prisbasbelopp.

Om du är enskild näringsidkare eller delägare i handels- eller kommanditbolag, får du göra avdrag för löneskatten när du lämnar inkomstdeklaration för företaget.

Huvudregeln för tjänstepension

Arbetsgivare har rätt att göra avdrag för premier motsvarande 35 procent av den anställdes lön. Avdraget per anställd får dock inte överstiga tio prisbasbelopp.

Kompletteringsregeln för tjänstepension

I samband med ändring av pensionsavtal eller förtida avgång kan ett högre avdrag behövas för tjänstepensionspremier. Kompletteringsregeln medger avdrag för pensionspremier som ska ge den anställda ålderspension på en viss nivå i förhållande till den pensionsgrundande lönen. Vid full intjänandetid, lägst 30 år, kan följande pensionsnivåer från 65 års ålder tryggas:

20 procent av årslön upp till 7,5 prisbasbelopp
70 procent av årslön mellan 7,5 och 20 prisbasbelopp
40 procent av årslön mellan 20 och 30 prisbasbelopp

Om arbetsgivaren utfäster pension att utbetalas före 65 års ålder gäller ovannämnda nivåer med den skillnaden att 80 procent är den maximala pensionen för lönedel under 7,5 prisbasbelopp.

Gemensamma regler

Enskild näringsidkare och arbetsgivare ska betala särskild löneskatt på sina pensionskostnader som framgår av *Prislista*. Löneskatten är avdragsgill vid företagets inkomsttaxering.

Skydd av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att visa kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till det Folksambolag som är ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan från och med 25 maj 2018 även kontakta Folksams dataskyddsbud på dataskyddsbud@folksam.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt Folksams etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för bland annat automatiskt adressuppdatering och samordning av bolagens information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag.

Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om Folksams hantering av personuppgifter och dina rättigheter på folksam.se/personuppgifter.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08 – 408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771–42 33 00

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Kontaktuppgifter

Kontakta Folksam på telefonnummer 0771 – 950 950. Se även folksam.se för kontaktuppgifter inom Folksam och för Kundombudsmannen Folksam.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

telefon: 0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta Kundombudsmannen

telefon: 020-65 52 53

e-post: kundombudsmannen@folksam.se

webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållande frågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Om intressekonflikter

En intressekonflikt uppkommer där olika parter har intressen som konkurrerar med varandra. Intressekonflikter kan t.ex. uppkomma mellan olika bolag inom eller mellan någon av Folksam s försäkringsgrupper, mellan ett Folksambolag och dess anställda samt mellan ett Folksambolag och dess avtalsparter. Intressekonflikter kan också uppkomma mellan Folksam och dess kunder, men också mellan två kunder till Folksam.

Folksam har ett internt regelverk avseende hantering av intressekonflikter som syftar till att säkerställa att intressekonflikter som riskerar att skada en kund förebyggs och hanteras. Folksam vidtar lämpliga åtgärder för att så långt det är möjligt förhindra att intressekonflikter som skulle kunna skada kunders intressen uppkommer i verksamheten. Folksam arbetar även löpande med att identifiera områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma genom bland annat intressekonfliktanalyser. Om en intressekonflikt trots det skulle uppkomma och de åtgärder som vidtas för att hantera denna inte är tillräckliga utan riskerar att kunna påverka kundernas intressen negativt kommer Folksam att upplysa om intressekonflikten innan försäkringsavtal ingås.

Begreppsförklaringar

Efterlevandepension

Efterlevandepension är ett samlingsnamn för olika typer av skydd som ger ekonomisk ersättning till förmånstagare vid försäkringstagarens dödsfall.

Flytträtt

Villkor i försäkring som gör det möjligt för försäkringstagaren eller den försäkrade att under vissa förutsättningar flytta försäkringskapital från en försäkringsgivare till en annan.

Fond

En fond är en samling av värdepapper, till exempel aktier eller obligationer.

Fondförvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringstagaren själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsgivaren och därmed tar den finansiella risken.

Förköpsinformation

Information om försäkringen som försäkringsgivaren enligt lag måste lämna inför tecknandet.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen.

Förmånstagarförordnande

I förmånstagarförordnandet står det vem som kan få ersättning vid försäkringstagarens dödsfall. Förmånstagarförordnandet, som är en del av försäkringsavtalet, är ibland standardiserat. Det kan försäkringstagaren oftast ändra på genom att anmäla ett eget förordnande.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv eller hälsa en försäkring gäller. I denna försäkring är den försäkrade och försäkringstagaren samma person.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det aktuella värdet på försäkringen. Försäkringskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden, det vill säga den tid som det sker utbetalning från försäkringen, ingår i försäkringstiden.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet motsvarar det belopp som utbetalas från försäkringen.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar, till exempel pensioner.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd är en typ av efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av försäkringskapitalet betalas ut till förmånstagare vid försäkringstagarens död.

Återköp

Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas.

Prislista

Pensionsförsäkring med fondförvaltning

Gäller från och med 1 december 2012

Inom försäkringsverksamhet uppkommer kostnader för bland annat administration och försäljning. Kostnaderna täcks genom avgifter, som tas ut genom avdrag på sparpremien eller genom inlösen av fondandelar, proportionellt i förhållande till värdefördelningen mellan de valda fonderna.

Lägsta sparpremie samt aktuella avgifter och skatter för denna försäkring framgår nedan.

Premie, avgift, skatt	Pris
Sparpremie – betalas löpande eller genom engångsinbetalning – kan vara fastställd till ett visst belopp (fast premie) eller följa prisbasbeloppets förändringar (växande premie), vilket innebär att den justeras varje år.	Löpande premie: lägst 400 kr/månad Engångspremie: lägst 12 000 kr
Försäkringsavgift – årlig avgift som tas ut månadsvis ur fondvärdet – består av ett fast belopp och en viss procent av fondvärdet	295 kr + 0,7 % av fondvärdet/år
Aviseringsavgift – vid betalning av löpande premie via inbetalningskort <i>Inbetalning av premie via Autogiro samt inbetalning av extra premie och engångspremie är avgiftsfri.</i>	För närvarande tas ingen avgift ut
Avgift vid ändring av avtal – t.ex. ändring av utbetalningsålder eller utbetalningstid – tas ut genom inlösen av fondandelar	50 kr/ändring
Fondförvaltningsavgift Den avgift som fondbolagen tar ut för förvaltning av fonderna. Avgiften varierar från fond till fond och är avdragen i den redovisade dagskursen för respektive fond. Fondbolagen kan också ta ut en prestationsbaserad avgift för sina fonder.	Se fondinformation på folksam.se
Riskpremie för efterlevandepension – årlig avgift som tas ut om fondvärdet är lägre än efterlevandeskyddet – kostnad i kronor per år för 1000 kr – trappan visar exempel på riskpremier vid olika åldrar	Ålder då riskpremie tas ut
	Kostnad per 1000 kr
	20
	30
	40
	50
	60
70	
80	

Premie, avgift, skatt	Pris	
Avgift för premiebefrielseförsäkring – beräknas utifrån den premiebefrielsegrundande premien – tas ut genom inlösen av fondandelar – bestäms för ett år i taget	3,9 % av den premiebefrielsegrundande premien	
Flyttavgift – ska täcka administrativa kostnader för flytten och så kallade startkostnader för försäkringen – avgiftens storlek, lägst 700 kr och högst 20 000 kr, beror på under vilket försäkringsår flytten sker och hur stort det flyttade beloppet är	Försäkringsår	Avgift
	1	Flytt medges ej
	2–5	700 kr + 2 % av det flyttade beloppet, totalt höst 20 000 kr
	6–10	700 kr + 1 % av det flyttade beloppet, totalt höst 20 000 kr
	11–	700 kr
	OBS! Vid flytt till försäkring utomlands kan andra avgifter gälla. Kontakta Folksam.	
Avkastningsskatt – tas ut i förskott vid årsskiftet – tas ut genom inlösen av fondandelar – betalas in av Folksam	15 % av skatteunderlaget, vilket utgörs av försäkringens värde den 1 januari multiplicerat med föregående års genomsnittliga statslåneränta, dock minst 0,5 %.	
Särskild löneskatt – betalas av arbetsgivaren	24,26 % av pensionskostnaden	
Preliminär skatt vid utbetalning av pension – vid utbetalning ur försäkringen drar Folksam preliminär skatt	30 % av pensionsbeloppet	

Rådgivning

Folksam kan tillhandahålla rådgivning om de försäkringsprodukter som Folksam distribuerar. Folksams rådgivning är begränsad till försäkringar som Folksam är försäkringsgivare för. Folksam lämnar således inte rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys.

Ersättning till anställda

Folksams anställda ersätts genom en fast månadslön och tar inte emot ersättning som baseras på försäljningen.

Ersättning från fondbolag

Folksam kan ta emot ersättning från fondbolagen för de fonder du placerar i. Ersättningen beräknas som en procentsats på fondförvaltningsavgiften och varierar mellan 0 och 100 procent av avgiften beroende på vilka fonder som du väljer för din försäkring. Exempel på ersättnings storlek: Om fondförvaltningsavgiften är 1 procent och ersättningen till Folksam är 50 procent innebär det att fondbolaget betalar en ersättning till Folksam som motsvarar 0,5 procent av fondvärdet i försäkringen. Den ersättning som Folksam får från fondbolagen innebär inte någon ytterligare kostnad för dig.

Folksam
106 60 Stockholm
Kundservice: 0771-950 950
folksam.se

Folksam